

Broj: 01-124/23
Podgorica, 19.04.2023. godine
MK

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 stav 1 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG", br. 42/11 i 32/14) nakon završenog postupka, daje

MIŠLJENJE

I Uvod

1. U medijima od 09.02.2023.g.¹ između ostalog navedeno je: da je bio protest zaposlenih iz sve četiri jedinice JPU „Naša radost“ - Igalo, te da su poručili su da neće dozvoliti unižavanje profesije i mobing direktorice XY; da su podršku zaposlenima dali roditelji i djeca; da je vaspitačica X navela: „Ovih dana su tenzije velike i zastrašivanja koje izaziva druga strana, to utiče na sve nas. Mi moramo biti smireni i jedinstveni. Samim tim što smo javno istupili i složno pokazali otpor revanšizmu i prijavim igrama, nadamo se da razumjete nas stav. Hvala na hrabrosti svim zaposlenima koji su danas sa nama, kuvarice, spremadice, medicinske sestre i ostali, a hvala i roditeljima koji nas bezrezervno podržavaju“, te da očekuju odgovor od Ministarstva; da je kuvarica X.Y. istakla da napeta situacija dugo traje i da zaposleni koji imaju 30 godina staža ne mogu više da trpe neke stvari koje se dešavaju iz dana u dan, te da je došlo do toga da ne mogu više da izdrže, a obratili su se Ministarstvu prosvjete. Takode se navodi da su pojedini roditelji podržali zaposlene jer su i sami imali neprijatno iskustvo sa pomenutom direktoricom.

2. U međuvremenu, Zaštitniku su se obratili i zaposleni JPU „Naša radost“ preko svog predstavnika, ukazujući na brojne probleme i na postupanje direktorice te ustanove. Naveli su da su o svim problemima upoznali Ministarstvo prosvjete u dva navrata, ali da nijesu dobili odgovor.

II Postupanje Zaštitnika

Zaštitnik je, pokrenuo postupak i zatražio i dobio izjašnjenja od Ministarstva prosvjete i Uprave za inspeksijske poslove.

3. Uprava za inspeksijske poslove, Zaštitniku je dostavila Zapisnik o izvršenom inspeksijskom nadzoru br. UPIN 0401-741/23-3613/4 od 6.03.2023. godine, u kojem se navodi da je nadzor pokrenut po inicijativi od 27.02.2023. godinem gdje je navedeno da zaposleni protestuju da neće dozvoliti unižavanje profesije i mobing od strane direktorice; da je rješenjem od 5.03.2022. godine Ministarstva prosvjete X. Y. izabrana za direktoricu JPU „Naša radost“ Herceg Novi; da je inspektorki dat na uvid Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv XY i XY – zaposlene na pripremanju i serviranju hrane u VJ Igalo, zbog

¹ <https://gradski.me/zaposleni-i-roditelji-protiv-mobinga-direktorice-jpu-nasa-radost/>

sumnje da su počinile povredu radne obaveze iz čl. 172 st. 2 alineja 1 povrede propisa o zaštiti i zdravlju na radu, da je na uvid dat Izvještaj o internoj provjeri Ustanove od 1.02.2023. godine, sačinjen od strane spoljne saradnice za primjenu HACCAP sistema u pripremi hrane; da je izvršen uvid u Zapisnik sa sjednice Upravnog odbora Ustanove od 10.02.2023. godine; da je obustavljen disciplinski postupak koji je pokrenut 7.02.2023. godine protiv zaposlenih Y. i Y.; da je i Inspekcija rada vršila nadzor. Prosvjetna inspekcija konstatuje da nema osnova za preduzimanje upravnih mjera od strane te inspekcije.

4. Inspekcija rada, Zaštitniku je dostavila izjašnjenje u kojem se navodi da je 23.02.2023. godine, vršen nadzor kod JPU „Naša radost“ zbog „mobinga i verbalnog zlostavljanja na poslu od strane direktorice prema kuvaricama“; da je inspekcija utvrdila da je poslodavac obavijestio zaposlene u pisanoj formi o pravima obavezama i odgovornostima u vezi sa mobingom, kao i da je odredio lice koje će posredovati među stranama u slučaju mobinga, uz prethodno pribavljeno mišljenje sindikata, pa inspektorka nije utvrdila nepravilnosti; da zaposelni koji smatra da je izložen mobingu, podnosi pisani zahtjev za pokretanje postupka za zaštitu od mobinga posredniku; da je taj postupak hitan i zaposleni koji nije zadovoljan ishodom postupka može pokrenuti postupak kod Agencije za mirno rješavanje sporova ili kod nadležnog suda u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke do okončanja postupka.

5. Ministarstvo prosvjete, dostavilo je izjašnjenje br. 01-006/23-1738/2 u kojem se, između ostalog, navodi: da je Ministarstvo upoznato sa situacijom u JPU Naša radost i da su preduzeli niz radnji sa ciljem rješavanja situacije; da je direktorica Direktorata za osnovno, predškolsko i inkluzivno obrazovanje, više puta organizovala savjetodavne sastanke sa direktoricom JPU „Naša radost“ X.Y.; da su predstavnice Ministarstva obavile službenu posjetu vrtiću povodom poslednjeg incidenta i najavljenog protesta, obavljen je razgovor sa direktoricom, a obidene su i sve vaspitne jedinice u okviru te ustanove, obavljen razgovori sa zaposlenima; da ovo nije prvi put da se Ministarstvu obraćaju zaposleni iz te ustanove; da je jedan od povoda norma rada vaspitača; da oni od 40 časova nedjeljeno, 26 sati provode u neposrednom radu sa djecom i 14 časova za ostale poslove (pisanje pedagoške dokumentacije, vođenje dječijih portfolija, savjetodavni rad sa pp službom, rad u timovima, uređivanje holova i vaspitnih soba, priprema za vaspitno obrazovni rad, razgovori sa roditeljima) što je uređeno Statutom ustanove; da ranije prakse vaspitača je bila takva da su sve druge obaveze završavali u vrijeme neporednog rada sa djecom, što je dovodilo do pada kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada; da ne postoji zakonska odredva koja govori u prilog tome da vaspitači posle neposrednog rada treba da napuste svoje radno mjesto; da u vrtiću vaspitači provode, uglavnom 6 sati, nakon čega odlaze kući, što je dva sata manje od propisanog osmočasovnog radnog vremena; da je po zahtjevu zaposlenih izvršen inspekcijски nadzor 22.09.2022. godine i utvrđeno da nema nepravilnosti u radu, tj. radnici ne rade prekovremeno; da zaposleni takođe imaju, osim godišnjeg odmora, i slobodne dana u januaru mjesecu, što je oko 126 sati slobodnog vremena koji nije zakonski regulisan, a plaćeni su kao da su odradili svaki dan u januaru (dežurstva 4 ili 5 dana); da je o tužbama vezanim za početak 2021/2022 godine, kao i o peticiji, obaviještena i prosvjetna inspekcija, tako da je inspektorka na uvid dobila sve što je traženo; da nalaz i mišljenje inspekcije, govori u prilog tome da nije bilo nepravilnosti u radu, nije bilo mobinga, niti diskriminacije ili povrede prava zaposlenih; da do 17.02.2023. godine nije pokrenut niti jedan postupak za mobing protiv direktorice; da zaposlene koje su protestovale su dobile mogućnost da na Upravnom odboru Ustanove izraze sve svoje stavove i zahtjeve i od Upravnog odbora i od direktorice; da je tražena smjena direktorice, koja je dala predlog na glasanje svim članovima UO koji su u većini bili protiv smjene (dva uzdržana glasa – predstavnika zaposlenih); da je ustanovu posjetila i Inspekcija rada 23.02.2023. godine koja nije pronašla nepravilnosti. U prilogu je dostavljena dokumentacija.

III Utvrđene činjenice

6. Iz pritužbe, dostavljenih izjašnjenja i dokumentacije, proizilazi:

- da je u JPU „Naša radost“ Igalo, upisano 1183 djece;
- da je već više od godinu dana u ustanovi postojao određeni problem u funkcionisanju, organizaciji, te u jednom periodu nije vladala dobra atmosfera u toj ustanovi, odnosno bilo je izraženo nezadovoljstvo određenih zaposlenih radom direktorice XY;
- da problem datira od školske 2021/2022 godine;
- da je sa problemima upoznato Ministarstvo prosvjete;
- da su se zaposlene u više navrata pisanim putem obraćale Ministarstvu prosvjete, ukazujući na probleme u organizaciji rada, spajanju više odjeljenja kad nedostaje vaspitačica radi bolovanja, nezadovoljstvom načinom upravljanja i dr.;
- da je početkom 2023. godine postojao problem u kuhinji, u vezi sa uzemljenjem;
- da je više zaposlenih (23 potpisa) uputilo peticiju u kojoj ističu da je loša atmosfera, da se stvara strah, prijetnja te ponižavajuće okruženje od strane gorepomenute direktorice;
- da je nadzor u Ustanovi vršila Uprava za inspekcijske poslove – Prosvjetna i Inspekcija rada, a i predstavnici Ministarstva su obilazili ustanovu;
- da inspekcije nijesu uočile nepravilnosti u radu Ustanove, te su postupci obustavljeni;
- da je 1.02.2023. godine izvršena interna provjera JPU „Naša radost“;
- da je 3.02.2023. godine, zbog problema na poslu i pretrpljenog stresa više zaposlenih potražilo medicinsku pomoć u Jedinici za hitnu medicinsku pomoć Herceg Novi;
- da je 7.02.2023. godine održan sastanak Uprave vrtića sa predstavnicima Ministarstva prosvjete, gdje su date smjernice direktorici o načinu komunikacije sa zaposlenima, te pokaže više takta i samokontrole;
- da je 10.02.2023. godine, održana sjednica Upravnog odbora ustanove, gdje se glasalo o razrješenju direktorice a obustavljen je disciplinski postupak protiv dvije zaposlene;
- da su zaposlene koje smatraju da su izložene mobingu upućene u način zaštite od istog od strane Inspekcije rada.

IV Relevantni propisi

7. Ustavom Crne Gore („Sl. list CG“ br. 1/07 i 38/13), garantovano je:

Dijete uživa prava i slobode primjereno njegovom uzrastu i zrelosti. (čl. 74/1)

8. Konvencijom o pravima djeteta UN-a utvrđuje se:

U svim akcijama u vezi s djecom, bez obzira da li ih poduzimaju javne ili privatne društvene dobrotvorne institucije, sudovi, upravne vlasti ili zakonska tijela, najbolji interesi djeteta biće od prvenstvenog značaja.

Države-potpisnice uzimaju na sebe da osiguraju djetetu zaštitu i brigu koja je potrebna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili drugih pojedinaca zakonski odgovornih za njega, i da bi se ovo postiglo, preduzeće sve zakonske i upravne mjere.

Države-potpisnice će osigurati da se institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridržavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti, naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja, u broju i prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima. (član 3)

9. Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju („Sl. list RCG“, br. 64/02, 31/05, 49/07, „Sl. list CG“, br. 4/08 21/09 od, 045/10, 073/10, 040/11, 045/11, 036/13, 039/13, 044/13, 047/17, 059/21, 076/21, 146/21)

Obrazovanje i vaspitanje je djelatnost od javnog interesa. (čl. 4)

U ustanovi nije dozvoljeno: fizičko, psihičko i socijalno nasilje; zlostavljanje i zanemarivanje djece i učenika; fizičko kažnjavanje i vrijeđanje ličnosti, odnosno seksualna zloupotreba djece i učenika ili zaposlenih i svaki drugi oblik diskriminacije u smislu zakona. (čl. 9a)

Školski, odnosno upravni odbor ustanove:

- 1) usvaja program razvoja;
- 2) usvaja godišnji plan rada i izvještaj o njegovoj realizaciji (ostvarivanju);
- 3) razmatra programe i rezultate vannastavnih aktivnosti;
- 3a) donosi odluku o organizovanju školskog sportskog društva, odnosno kluba;
- 4) donosi statut, akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i druga opšta akta;
- 5) donosi godišnji finansijski plan;
- 5a) donosi plan javnih nabavki;
- 5b) donosi odluku o davanju u zakup imovine škole u skladu sa zakonom;
- 6) usvaja periodični i godišnji račun;
- 7) predlaže promjenu naziva i sjedišta ustanove;
- 8) rješava, kao drugostepeni organ, o pravima učenika, odnosno korisnika usluga, u skladu sa zakonom;
- 9) obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom.

Školski, odnosno upravni odbor odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova, ako statutom ustanove nije predviđeno da o pojedinim pitanjima odlučuje druga većina.

Članovi školskog, odnosno upravnog odbora su dužni da zastupaju interese i stavove organa koji su ih izabrali. (čl. 76)

Direktor ustanove:

- 1) planira, organizuje i rukovodi radom ustanove;
- 2) organizuje racionalno i efikasno izvođenje obrazovnog programa;
- 3) obezbjeđuje jednakost učenika u ostvarivanju prava na obrazovanje i vaspitanje, u skladu sa njihovim sposobnostima;
- 4) priprema predlog godišnjeg plana rada i odgovoran je za njegovo sprovođenje;
- 5) rukovodi radom nastavnčkog, odnosno stručnog vijeća;
- 6) vrši izbor nastavnika, stručnih saradnika i drugih zaposlenih u ustanovi;
- 7) predlaže akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
- 8) vrši stručno-pedagoški nadzor;
- 9) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih, u skladu sa zakonom;
- 10) podstiče stručno obrazovanje i usavršavanje nastavnika i predlaže njihovo napredovanje;
- 11) donosi plan unapređenja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada ustanove;
- 12) zastupa i predstavlja ustanovu i odgovoran je za zakonitost rada ustanove;
- 13) saraduje sa roditeljima i sredinom;
- 14) obrazuje komisije za provjeru znanja učenika u toku trajanja nastave, na zahtjev učenika, roditelja ili staratelja;
- 15) obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom ustanove.

Direktor je dužan obrazovati Komisiju iz stava 1 tačke 14 ovog člana u roku od 24 časa od podnošenja zahtjeva za provjeru znanja učenika.

Zahtjevom za provjeru znanja učenika može se tražiti izuzeće predmetnog nastavnika iz Komisije.

U sastavu Komisije mora biti najmanje jedan član koji ne radi u toj ustanovi.

Ocjena Komisije je konačna.

Na postupak ocjenjivanja, utvrđivanja ocjene i na prigovor na ocjenu ne primjenjuje se Zakon o upravnom postupku.

Direktor ustanove podnosi školskom, odnosno upravnom odboru izvještaj o radu, prema potrebi, a najmanje jedanput godišnje. (čl. 82)

Savjet roditelja:

- 1) bira predstavnike roditelja u školski, odnosno upravni odbor;
- 2) daje mišljenje o predlogu godišnjeg plana rada ustanove;
- 3) razmatra izvještaj o radu ustanove;
- 3a) učestvuje u postupku predlaganja izbornih predmeta;
- 3b) daje mišljenje na program organizacije ekscurzije učenika;
- 3c) razmatra interne i eksterne izvještaje o utvrđivanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada ustanove;
- 4) razmatra prigovore roditelja i učenika u vezi sa obrazovno-vaspitim radom;
- 5) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom ustanove.

Način rada savjeta roditelja bliže se utvrđuje statutom ustanove. (čl. 95)

10. Zakon o predškolskom vaspitanju i obrazovanju ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 064/02 od 28.11.2002, 049/07 od 10.08.2007, Službeni list Crne Gore", br. 080/10 od 31.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 040/16 od 30.06.2016, 047/17 od 19.07.2017)

Ciljevi predškolskog vaspitanja i obrazovanja su:

- 1) stvaranje uslova za život, igru i razvoj djece;
- 2) razvijanje sposobnosti razumijevanja i prihvatanja sebe i drugih;
- 3) razvijanje sposobnosti za dogovaranje, uz uvažavanje različitosti i učestvovanja u grupi;
- 4) razvijanje sposobnosti prepoznavanja emocija i podsticanje emotivnog doživljavanja i izražavanja;
- 5) njegovanje radoznalosti, istraživačkog duha, mašte i intuicije, kao i razvijanje mišljenja;
- 6) podsticanje jezičkog razvoja, kao vještine komunikacije, stvaralačkog i kreativnog korišćenja govora;
- 6a) razvijanje interesovanja djece da kroz igru i zabavu usvajaju strani jezik;
- 7) podsticanje doživljavanja umjetničkih djela i umjetničkog izražavanja;
- 8) bogaćenje dječjeg iskustva kroz različite tipove aktivnosti iz svakodnevnog života;
- 9) podsticanje tjelesnog i motoričkog razvoja;
- 10) razvijanje samostalnosti, higijenskih navika i brige za zdravlje;
- 11) razvijanje pozitivnog odnosa prema prirodi i zaštiti životne sredine;
- 12) razvijanje sposobnosti razumijevanja i usvajanja osnovnih socijalnih, moralnih i drugih vrijednosti;
- 13) razvijanje svijesti o jednakosti i ravnopravnosti polova. (čl. 4)

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za prosvjetu (u daljem tekstu: Ministarstvo), u skladu sa zakonom. (čl. 10)

Pravilnik o sadržaju, oblicima i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama ("Službeni list Crne Gore", br. 111/20 od 18.11.2020)

Oblasti obrazovno-vaspitnog rada u kojima se utvrđuje kvalitet su:

- kvalitet nastave i učenja, odnosno obrazovno-vaspitnog rada;
- upravljanje i rukovođenje ustanovom, organizacija i izvođenje obrazovno-vaspitnog rada;
- etos ustanove;

- postignuća, znanja i vještine djece, učenika, odnosno polaznika obrazovanja (u daljem tekstu: učenici), prema obrazovnim standardima znanja, odnosno ishodima učenja;
- podrška koju ustanova pruža učenicima, i
- drugi sadržaji značajni za utvrđivanje, obezbjeđivanje i unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

Utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama, saglasno zakonu, vrši se u skladu sa Metodologijom za obezbjeđivanje i unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovi. (čl. 2)

U procesu samoevaluacije učestvuju: nastavnici, odnosno stručni organi ustanove, organ upravljanja ustanovom, direktor, savjet roditelja, učenici, odnosno učenički parlament i, po potrebi, predstavnici lokalne zajednice, odnosno socijalnih partnera.

Od predstavnika iz stava 1 ovog člana direktor ustanove obrazuje tim za samoevaluaciju (u daljem tekstu: tim) na period od dvije godine.

Direktor ustanove je rukovodilac tima. (čl. 6)

Tim sačinjava Izvještaj o samoevaluaciji koji sadrži analizu stanja, procjenu ostvarenosti zahtjeva standarda obrazovno-vaspitnog rada i preporuke za obezbjeđivanje i unapređivanje kvaliteta rada ustanove.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana razmatraju nastavničko, odnosno stručno vijeće, stručni aktivni i savjet roditelja, a usvaja ga organ upravljanja ustanovom.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana, ustanova dostavlja Zavodu za školstvo (u daljem tekstu: Zavod), odnosno Centru za stručno obrazovanje (u daljem tekstu: Centar), u elektronskoj formi, u roku od 30 dana od dana usvajanja od strane organa upravljanja ustanovom. (čl. 9)

11. Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG" br. 42/11 i 32/14) propisuje:

Zaštitnik/ca u vršenju svoje funkcije djeluje na način što: ukazuje, upozorava, kritikuje, predlaže ili preporučuje. (čl. 20/1)

Zaštitnik/ca nije ovlašćen/a da mijenja, ukida ili poništava akte organa.

Zaštitnik/ca ne može da zastupa stranke u postupku, niti da u njihovo ime ulaže pravna sredstva, osim u slučaju iz člana 27 stav 2 ovog zakona. (čl. 22)

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda. (član 41/1)

V Zaključna ocjena

12. Na osnovu sprovedenog ispitnog postupka Zaštitnik, zapaža da postoje problemi u funkcionisanju, organizaciji u JPU „Naša radost“ Herceg Novi, kao i problemi u komunikaciji i dijelom nesuglasice između menadžmenta – direktorice i određenog broja zaposlenih, koja situacija nije u najboljem interesu djece koja pohađaju tu obrazovno-vaspitu ustanovu.

Zaštitnik ističe da u ovom periodu nije imao pritužbi na rad predmetne ustanove od strane roditelja djece, ali cijeni da se neodgovarajuća atmosfera, može negativno odraziti na djecu i da problemi u organizaciji i funkcionisanju, svakako mogu da utiču na opštu bezbjednost u ustanovi u koju je upisano 1183 djece. Takođe, navedena situacija nije u skladu sa ciljevima obrazovanja.

13. Zapaža se da su se pojedine zaposlene više puta obraćale Ministarstvu prosvjete ukazujući da postoje problemi u organizaciji, kuhinji, nastavnoj normi i sl. Takođe, u vezi sa postupanjem direktorice vršen je inspekcijski nadzor od strane Uprave za inspekcijske poslove, kao i interna provjera u ustanovi. Takođe predstavnici Ministarstva prosvjete su shodno svom mandatu, vršili nadzor i davali preporuke.

14. Inspekcija za prosvjetu kao i Inspekcija rada, nakon izvršenih inspekcijskih nadzora, nijesu našle nepravilnosti u radu Ustanove. Međutim, internom provjerom ustanove, koja je vršena 6.02.2023. godine uočila je određene neusaglašenosti. Naime iz Izvještaja o internoj provjeri JPU „Naša radost“ za objekta „Igalo“ i „Topla“ u VJ „Igalo“ uočene su određene neusaglašenosti: ne vodi se uredno Evidencija čuvanja hrane u rashladnim uređajima, zbog toga što je trebalo promijeniti obrazac; da ispred ekonomskog ulaza treba sanirati curenje drenažnih voda, jer zadržavanje vode ispred tog ulaza predstavlja veliki rizik o mikrobiološke kontaminacije; da u objektu „Topla“ postoji više mogućnosti za poboljšanje (okrečiti hodnik, obilježiti sve vrste hrane u rashladnom uređaju koja nemaju deklaraciju, datumom prijema; kupiti nov termometar, voditi evidenciju termičke obrade hrane; da zaposlenima nije dozvoljeno da koriste civilnu odjeću koja nije zaštićena radnom uniformom tokom rada u kuhinji; izvršiti mikrobiološke analize hrane, provjeriti čistoću svih površina u kontaktu sa hranom i higijenu ruku, što važi i za objekat „Igalo“. Zaštitnik je mišljenja da je interna provjera obavljena u cilju unaprjeđenja rada i otlanjanja eventualnih nedoumica, te je njeno sprovođenje, u konkretnom slučaju bilo potrebno i korisno.

16. Predstavnic Ministarstva prosvjete (Generalna direktorica direktorata za predškolsko, osnovno i inkluzivno obrazovanje) 7.02.2023. godine, prisustvovala je sastanku u Ustanovi, te je na kraju nakon što su svi prisutni iskazali svoj stav, navela direktorici Ustanove da metod komunikacije nije dobar, da nije na vrijeme riješila probleme sa pojedinim zaposlenim, što je dovelo do situacije u VJ „Igalo“, dala je smjernice direktorici o načinu komunikacije sa zaposlenima prema kojima mora da promijeni pristup i da pokaže više takta i samokontrole, a na šta joj je i prethodno ukazala u usmenom razgovoru.

17. Zapaža se da je protiv određenih zaposlenih i to onih koje su među zaposlenim koji su ukazivalo i navodili postojanje problema, bio pokrenut disciplinski postupak. Nakon obavljenih inspekcijskih pregleda, te posjeta predstavnika Ministarstva prosvjete, na sjednici Upravnog odbora od 7.02.2023 godine, primjećuje se da je obustavljen disciplinski postupak protiv dvije zaposlene. Takođe na sastanku stavljen je predlog za razrješenje direktorice, o kojem se glasalo, koji je predlog odbijen sa tri glasa protiv i dva uzdržana.

18. Zaposlene koje smatraju da su izložene mobingu, imaju mogućnost da podnesu zahtjev za pokretanje postupka za zaštitu od mobiga posredniku koji je određen. Takođe ukoliko zaposleni ne bude zadovoljan ishodom postupka kod poslodavca, može pokrenuti postupak kod Agencije za rješavanje sporova ili kod nadležnog suda u određenom roku.

19. Zaštitnik je mišljenja da nedostaci u organizaciji predškolske vaspitno-obrazovne ustanove, kao i da neprimjerena ili neadekvatna komunikacija direktorice sa zaposlenimna, ne predstavlja pozitivnu i ugodnu radnu atmosferu u javnoj ustanovi, što nije u najboljem interesu djece, a takođe nije u skladu sa ciljevima predškolskog obrazovanja i vaspitanja. Naime riječ je o javnoj ustanovi gdje vaspitanje djece predstavlja važan segment u radu i gdje svakako postoje izazovi u funkcionisanju sa velikim brojem djece, gdje nerijetko norma nije ispoštovana. Sve to iziskuje povećano angažovanje svih zaposlenih, vaspitača/ca radnica u kuhinji, medicinskih sestara i radnica na održavanju higijene.

20. U predmetnoj ustanovi upisan je veoma veliki broj djece, iznad zakonske norme, te je svakako i kompleksan način organizovanja rada. Naime shodno zakonu, direktor: planira, organizuje i rukovodi radom ustanove; organizuje racionalno i efikasno izvođenje obrazovnog programa; obezbjeđuje jednakost učenika u ostvarivanju prava na obrazovanje i vaspitanje, u skladu sa njihovim sposobnostima; priprema predlog godišnjeg plana rada i odgovoran je za njegovo sprovođenje; rukovodi radom nastavnčkog, odnosno stručnog vijeća; vrši izbor nastavnika, stručnih saradnika i drugih zaposlenih u ustanovi; predlaže akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta; vrši stručno-pedagoški nadzor; odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih, u skladu sa zakonom; podstiče stručno obrazovanje i usavršavanje nastavnika i predlaže njihovo napredovanje; donosi plan unapređenja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada ustanove; zastupa i predstavlja ustanovu i odgovoran je za zakonitost rada ustanove; saraduje sa roditeljima i sredinom; ... te obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom ustanove.

Takođe, Zaštitnik podsjeća i da važnu funkciju u radu svake obrazovno-vaspitne ustanove imaju i Upravni/školski odbor koji ima brojne nadležnosti kao i Savjet roditelja koji zastupa prava i interese svih roditelja i koji su i trebaju biti uključeni u važnije procese i odnose u kolektivu.

21. Polazeći od navedenog, kao i činjenice da je institucija Zaštitnika ustanovljena u cilju zaštite i unaprijeđenja ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom, zakonom, ratifikovanim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava i u cilju jačanja vladavine prava, a pridržavajući se i načela pravde i pravičnosti, cijeneći najbolje interese djece, Zaštitnik daje

PREPORUKU

JPU „Naša radost“

Upravnom odboru JPU „Naša radost“

- da u narednom periodu, shodno Pravilniku o sadržaju, oblicima i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama, u cilju utvrđivanja kvaliteta, sprovede samoevaluaciju uz učešće svih aktera (nastavnici, odnosno stručni organi ustanove, organ upravljanja ustanovom, direktor, savjet roditelja, učenici, odnosno učenički parlament i, po potrebi, predstavnici lokalne zajednice,) i preduzme dalje radnje u cilju unaprijeđenja međuljudskih odnosa u ustanovi.

Upravni odbor i Ustanova dužni su da Zaštitniku u roku od 30 dana od dana prijema ovog akta, dostave izvještaj o preduzetim i namjeravanim mjerama i radnjama na izvršenju preporuke.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA
CRNE GORE
Snežana Mijušković

D-na:

- JPU „Naša radost“ H. Novi - Igalo
- Upravnom odboru JPU „Naša radost“
- Ministarstvu prosvjete
- Upravi za inspeksijske poslove
- Zavod za školstvo (na upoznavanje)
- sindikat JPU „Naša radost“
- a/a